

ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ
ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ
ਇੰਦਰ ਦੇਵ ਦੁਆ ਅਤੇ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ, ਜੱਜ
ਸ਼ਿਅਮ ਸਿੰਘ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ
ਬਨਾਮ
ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, -ਜਵਾਬਦਾਤਾ
1966 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 1712.
ਅਕਤੂਬਰ 28, 1967

ਪੰਜਾਬ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ (1961 ਦਾ XXV)—ਸੈਕਸ਼ਨ 85—ਪੰਜਾਬ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੁਸਾਇਟੀਜ਼ ਰੂਲਜ਼ (1963)—ਨਿਯਮ 18(3)—ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ— ਨਿਯਮ 18(3) ਅਤੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ 7(2)—ਵਿਚਕਾਰ ਟਕਰਾਅ—ਚਾਹੇ ਕੋਈ—ਨਿਯਮ 18(3)—ਕੀ ਉਪ-ਨਿਯਮ 7(2) ਦੀ ਥਾਂ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਰੂਲਜ਼ (1963) ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (1) ਅਤੇ (2) ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਸੀਮਿਤ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਉਪ-ਨਿਯਮ (3) ਹੈ। ਜੋ ਕਿ ਸੀਮਤ ਦੇਣਦਾਰੀ ਵਾਲੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਲਿਮਿਟਡ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀ ਸ਼ਬਦ ਇੱਕ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਇਸਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਜਾਂ ਉਸ ਰਕਮ ਤੱਕ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਲਈ ਲਿਆ ਹੈ। ਸਮਾਜ ਦੀ ਸੰਪੱਤੀ ਇਸ ਦੇ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ। ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦਾ ਮੂਲ ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂਬਰ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਮਾਇਨੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਕਿ ਇਹ ਰਕਮ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ। ਸਮਾਜ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਲਈ। ਇਸਲਈ, ਨਿਯਮ 18 ਦਾ ਉਪ-ਨਿਯਮ (3) ਸਿਰਫ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਵਿਹਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇਣਦਾਰੀ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੀਮਿਤ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸੋਸਾਇਟੀ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਕਢਵਾਉਣ 'ਤੇ ਕੁਝ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸੰਭਾਵੀ ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਹੋਵੇ, ਜਦੋਂ ਉਪ-ਨਿਯਮ (3) ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੀਮਤ ਦੇਣਦਾਰੀ ਵਾਲੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀਆਂ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ ਸੀਮਤ ਦੇਣਦਾਰੀ ਅਤੇ 'ਵਾਪਸੀ' ਨੂੰ ਆਮ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਜਾਵੇ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ 18(3) ਉਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕਢਵਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਨਿਯਮ 8(1)(g) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇਕੋ-ਇਕ ਉਪ-ਨਿਯਮ 7(2) ਹੈ ਜੋ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦਾ ਬਿਲਕੁਲ ਅਨਿਯਮਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਯਮ 18 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ (3) ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ

ਲਈ ਨਿਯਮ 18(3) ਉਪ-ਨਿਯਮ 7(2) ਦੇ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਸ ਨੂੰ ਉਲਟ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ।

11 ਅਕਤੂਬਰ 1966 ਨੂੰ ਮਾਣਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਇੰਦਰ ਦੇਵ ਦੁਆ ਦੁਆਰਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਕੇਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਕੇਸ ਦਾ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲਾ 28 ਅਕਤੂਬਰ, 1966 ਨੂੰ ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਫਸਟਿਸ ਇੰਦਰ ਦੇਵ ਦੁਆ ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਦੀ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 25 ਜੂਨ, 1966 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਟੀਓਰੀ ਦੀ ਰਿੱਟ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਢੁਕਵਾਂ ਰਿੱਟ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਐਚ.ਐਲ ਸਿੱਬਲ ਅਤੇ ਐਨ.ਐਨ. ਗੋਸਵਾਮੀ।

ਐਮ.ਆਰ.ਸ਼ਰਮਾ, ਐਚ.ਐਲ.ਸਰੀਨ, ਬੀ.ਆਰ. ਐਲ. ਲੈਂਗੋਈ, ਬੀ.ਐਸ. ਮਲਿਕ, ਜੀ.ਸੀ. ਮਿੱਤਲ, ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਬਲਰਾਜ ਬਹਿਲ, ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦਾ ਹੁਕਮ

ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ, ਜੇ.-ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸ਼ਿਅਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੈਨ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ, ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਨਾਹਰਪੁਰ ਕੇਨ ਗਰੋਅਰਜ਼ ਕੋ-ਆਪ੍ਰੋਪ੍ਰੀਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀ ਲਿਮਟਿਡ, (ਇਸਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸੁਸਾਇਟੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਨੂੰ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਤੋਂ ਸ਼ਿਅਮ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਸਤੀਫਾ ਪ੍ਰਵਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਜੋ ਅਸਤੀਫਾ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਰਿੱਟ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜਵਾਬਦੇਹ ਸੁਸਾਇਟੀ ਅਤੇ ਕੈਨ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਤੋਂ ਹਟਣ ਦੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਾ ਦੇਣ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਵਾਨ ਭਰਾ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਨ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਹਵਾਲਾ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੁਸਾਇਟੀ 1 ਅਕਤੂਬਰ, 1954 ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਕੋਈ ਸ਼ੇਅਰ ਪੁੰਜੀ ਨਹੀਂ ਸੀ; ਹਰੇਕ ਮੈਂਬਰ (ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜੋ ਸਾਬਕਾ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਾਡਾ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ) ਨੂੰ ਦਾਖਲਾ ਫੀਸ ਵਜੋਂ 1 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਸੀ। ਸੋਸਾਇਟੀ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਗਾਏ ਗਏ ਗੰਨੇ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨਾ ਸੀ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਨ (ਜਿਸ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅੰਤਿਕਾ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ) ਸਰਸਵਤੀ ਨੂੰ। ਸ਼ੁਗਰ ਮਿੱਲ ਲਿਮਿਟਿਡ. ਯਮੁਨਾਨਗਰ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫੈਕਟਰੀ ਜਾਂ ਮਿੱਲ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)। ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਹਰੇਕ ਮੈਂਬਰ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਸਮਾਪਤ ਹੋਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀਆਂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ 25 ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ ਉਪ-ਨਿਯਮ 7 ਬਜ਼ਰਤੇ ਕਿ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ-

(1) ਮੌਤ ਤੇ;

(2) 30 ਜੂਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਸਾਇਟੀ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਅਸਤੀਫਾ ਸੌਂਪ ਕੇ। 30 ਜੂਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਮੈਂਬਰ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ; /

(3) ਕੱਢਣ 'ਤੇ;

(4) ਸਥਾਈ ਅਸਮਰਥਤਾ 'ਤੇ; ਅਤੇ

(5) ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਬੰਦ ਕਰਨ 'ਤੇ; ਉਪ-ਨਿਯਮ 8 ਨੇ ਉਹ ਹਾਲਾਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਸੀ: -
"8. ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ;

(1) ਬੇਈਮਾਨੀ ਜਾਂ ਨੈਤਿਕ ਗਿਰਾਵਟ ਵਾਲੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ 'ਤੇ;

(2) ਦੀਵਾਲੀਆਪਨ 'ਤੇ ਜਾਂ ਦੀਵਾਲੀਆਪਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ; ਅਤੇ

(3) ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਜੋ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਬੇਈਮਾਨੀ ਜਾਂ ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਉਲਟ ਜਾਂ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇ ਹਿੱਤ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨਾ ਆਦਿ।

ਉਪ-ਕਾਨੂੰਨ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੋਸਾਇਟੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਅਧੀਨ, ਖੰਡ ਫੈਕਟਰੀ ਜਾਂ ਸੋਸਾਇਟੀ ਤੋਂ ਗੰਨਾ ਖਰੀਦਣ ਵਾਲੀਆਂ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਹੋਣੀਆਂ ਸਨ, ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਜ਼ਦ ਸਹਿਕਾਰੀ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਅਤੇ ਗੰਨਾ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਜ਼ਦ ਗੰਨਾ ਵਿਕਾਸ ਅਮਲੇ ਦਾ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਅਤੇ ਵਧੀਆ ਖੇਤੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ। ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਬਣਨੇ ਸਨ। ਇੰਜ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਿੱਲ ਨੇ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਦੋ ਮੈਂਬਰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਜੂਨ, 1966 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਬਣਨਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਅਤੇ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਤੋਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਕੇ ਸ਼ਿਅਮ ਸਿੰਘ ਨੇ 9 ਜੂਨ, 1966 ਨੂੰ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਤੋਂ ਆਪਣਾ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਅਸਤੀਫਾ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਬੀ' ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚਲਦਾ ਹੈ: -

* * * *

"2. ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਫੈਕਟਰੀ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮੰਡੀਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਨਿਰਪੱਖ ਸਲਾਹ ਦਿੰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦਾ ਕੰਮ ਸੁਚਾਰੂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚੱਲਦਾ ਸੀ।

3. ਫੈਕਟਰੀ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚ ਫੁੱਟ ਅਤੇ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਵਧ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਟੀ ਨੂੰ ਉਕਤ ਸਮਾਜ 'ਤੇ ਹੁਣ ਕੋਈ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਨਾਹਰਪੁਰ ਗੰਨਾ ਉਤਪਾਦਕ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਲਿਮਟਿਡ, ਨਾਹਰਪੁਰ ਦੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਤੋਂ ਆਪਣਾ ਅਸਤੀਫਾ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਉਕਤ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਤੋਂ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੀ ਮੇਰੇ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਤੁਹਾਡੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਲਿਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਗੰਨਾ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਭੇਜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਾ ਕੇਵਲ ਸ਼ਿਅਮ ਸਿੰਘ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਸੀ, ਬਲਕਿ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋਰ

ਵਿਅਕਤੀ, ਜੋ ਇਸ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਸ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਗੰਨਾ ਉਤਪਾਦਕ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸਨ, ਜਿੱਥੋਂ ਮਿੱਲ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਖਰੀਦ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਗੰਨਾ, ਇਸੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਸਤੀਫੇ ਸੌਪੇ। ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਾਰੇ ਅਸਤੀਫੇ, ਜੋ ਕਿ ਚਾਰ ਅੰਕਾਂ ਵਿੱਚ ਸਨ, ਹਿੰਦੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਿੰਟ ਕੀਤੇ ਪੱਤਰ 'ਤੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਨਾਮ, ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਵਰਣਨ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਜੋ ਕਿ ਭਰਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਖਾਲੀ ਥਾਂਵਾਂ ਵਿੱਚ। ਇਸ ਕਦਮ ਨੂੰ ਮਿੱਲ ਵੱਲੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਨੂੰ ਲਗਭਗ ਠੱਪ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, 25 ਜੂਨ, 1966 ਨੂੰ, ਕੇਨ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ, ਪੰਜਾਬ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੁਸਾਇਟੀਜ਼ ਰੂਲਜ਼, 1963 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਯਮਾਂ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੇ ਨਿਯਮ 45 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸਾਰੇ ਗੰਨਾ- ਮਿੱਲ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਉਤਪਾਦਕ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਦੀ "ਉਕਤ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ"। ਇਸ ਹੁਕਮ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਅਨੁਬੰਧ 'ਸੀ' ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਪੂਰਨ ਰਾਮ ਨੇ ਸ਼ਿਆਮ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ:-

" * * ਤੁਹਾਡਾ ਅਸਤੀਫਾ * *"

ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਇਸ ਸੋਸਾਇਟੀ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੇਨ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, -

ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਉਸਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਸਾਨੂੰ ਉਸਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਨੰ. CC/S/5883-97, ਮਿਤੀ 25 ਜੂਨ, 1966 ਦੇ ਅਧੀਨ।

ਇਹ ਕੇਨ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਹੀਰਾ ਲਾਲ ਸਿੱਬਲ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ, ਨੇ ਬਹੁਤ ਲੰਮੀ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ। ਇਹਨਾਂ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਗਿਣਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ, 1961, (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਨੂੰ ਐਕਟ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਕਲਾਜ਼ (ਡੀ) "ਸੀਮਤ ਯੋਗਤਾ ਵਾਲੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ" ਨੂੰ "ਇੱਕ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ" ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਇਸਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਰਕਮ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਖੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ 'ਤੇ ਅਦਾਇਗੀ ਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਰਕਮ ਜੋ ਉਹ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸੰਪੱਤੀ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਲਈ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ। ਅਧਿਆਇ III ਵਿੱਚ 15 ਤੋਂ 22 ਤੱਕ ਭਾਗ ਹਨ, ਅਤੇ ਅਧਿਆਇ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਹੈ "ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ"। ਇਸ ਅਧਿਆਏ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਸਮਾਜ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ, ਸਿਵਾਏ ਇਸ ਧਾਰਾ 21 ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 22 ਪਿਛਲੇ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ: -

* * ਪਿਛਲੇ ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਲਈ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਦੇ ਇੱਕ ਮ੍ਰਿਤਕ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਮੌਜੂਦ ਸਨ, -

(a) ਪਿਛਲੇ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਉਹ ਮੈਂਬਰ ਬਣਨਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ; (

ਬੀ) ਮ੍ਰਿਤਕ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ; ਅਜਿਹੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ।

■ * * * * *

"ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ" ਨੂੰ ਅਧਿਆਇ IV (ਸੈਕਸ਼ਨ 23 ਤੋਂ 29) ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਜ਼ਿਠਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 23 ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਅੰਤਮ ਅਥਾਰਟੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਜਨਰਲ ਬਾਡੀ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗੀ, ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਜੇਕਰ bve-ਕਾਨੂੰਨ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਆਰ ਬਾਡੀ ਦੇ ਗਠਨ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਛੋਟੀ ਸੰਸਥਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜਨਰਲ ਬਾਡੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ 27 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਦੀ ਇੱਕ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਡਿਫਾਲਟ ਜਾਂ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਚੋਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਆਦਿ, ਚੈਪਟਰ V (ਸੈਕਸ਼ਨ 30 ਤੋਂ 40) ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ। ਅਧਿਆਇ VI ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਅਤੇ ਫੰਡਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਅਧਿਆਇ VII ਆਡਫਟ, ਜਾਂਚ, ਨਿਰੀਖਣ ਆਦਿ ਨਾਲ, ਅਧਿਆਇ VIII ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਨਾਲ, ਅਧਿਆਇ IX ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ, ਅਧਿਆਇ X ਅਵਾਰਡਾਂ, ਫਰਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨਾਲ, ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ, ਅਪੀਲਾਂ ਅਤੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅਧਿਆਇ XI ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨਿਆਂ ਆਦਿ ਦੇ ਨਾਲ ਅਧਿਆਇ XII, ਅਤੇ ਇਸੇ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਧਾਰਾ 85 ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਜਾਂ ਵਰਗ। ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ। ਧਾਰਾ 85 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਖਾਸ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜ਼ਿਠਣ ਵੇਲੇ, ਧਾਰਾਵਾਂ (iv) ਅਤੇ (xix) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ: -

“(iv) ਉਹ ਮਾਮਲੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੁਸਾਇਟੀ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਲਈ। ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣਾ, ਬਦਲਣਾ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨਾ। ਅਜਿਹੇ ਬਣਾਉਣ, ਪਰਿਵਰਤਨ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣ ਲਈ ਸ਼ਰਤਾਂ;

(xix) ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਕਢਵਾਉਣਾ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣਾ ਅਤੇ "ਭੁਗਤਾਨ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਜੋ ਡਰਾਅ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ। ਕੱਢੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਪਿਛਲੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਲਈ;”*

ਇਸ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਪੰਜਾਬ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਨਿਯਮ, 1963, ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 85 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (iv) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉੱਪਰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨਿਯਮ 8 ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਉਪ-ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਧਾਰਾ (ਜੀ) ਕਢਵਾਉਣ ਅਤੇ ਕੱਢਣ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ। ਨਿਯਮ 18 ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਤੋਂ ਕਢਵਾਉਣ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਜੋ ਉੱਪਰ ਪੁਨਰ-ਨਿਰਮਿਤ ਧਾਰਾ 85 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ 2 ਦੀ ਧਾਰਾ (xix) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ: -

“18(1) ਬੇਅੰਤ ਦੇਣਦਾਰੀ ਵਾਲੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਜੋ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਦਾ ਰਿਣੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦਾ ਜ਼ਮਾਨਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਵਾਪਸ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ! ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀ ਵੱਲੋਂ

"ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੋ ਕਿ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(2) ਬੇਅੰਤ ਦੇਣਦਾਰੀ ਵਾਲੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ, ਜੋ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਹਟਾਇਆ ਜਾਂ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਸੁਸਾਇਟੀ ਤੋਂ, ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਲਈ ਉਸਦੇ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਪੂਰਵ-ਵਿਆਜ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੈਸੇ ਦੇ ਵਿਆਜ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਮੁੜ ਅਦਾਇਗੀ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।

(3) ਸੀਮਤ ਦੇਣਦਾਰੀ ਵਾਲੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਜਾਂ ਵਾਪਸੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ: ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਸੋਸਾਇਟੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਮਾਏ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸ਼ੇਅਰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਫੰਡ ਬਣਾਇਆ ਹੈ, ਇਸਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ: ਅੱਗੇ ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਨਿਕਾਸੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਸਮਾਜ ਦੀ ਕੁੱਲ ਅਦਾਇਗੀ ਸ਼ੇਅਰ ਪੂੰਜੀ ਦੇ ਪੰਜ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਸਰਕਾਰੀ ਯੋਗਦਾਨਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਦੇ 30 ਜੂਨ ਨੂੰ ਸੀ।

(4) * * * * »

ਨਿਯਮ 45 ਧਾਰਾ 85 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਇੱਕ ਆਮ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜੋ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਸਫਲ ਸੰਚਾਲਨ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹਨ: - "ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ, ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਜਾਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਸਫਲ ਸੰਚਾਲਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਦਾ ਹੈ।" ਹੁਣ, ਮੈਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਵੱਲ ਮੁੜ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕੇਨ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਸਾਰੀਆਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਦਾ ਅਸਤੀਫਾ ਪ੍ਰਵਾਨ ਨਾ ਕਰਨਾ।

ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਸਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਨਿਯਮ 18 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ (1) ਅਤੇ (2) ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਉਪਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਬੇਅੰਤ ਦੇਣਦਾਰੀ ਵਾਲੀਆਂ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ, ਉਪ-ਨਿਯਮ (3) ਸਿਰਫ ਸ਼ੇਅਰ ਪੂੰਜੀ ਵਾਲੀਆਂ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸਦਾ ਉਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਸਮਾਜ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਸਮਾਜ ਕੋਲ ਕੋਈ ਸ਼ੇਅਰ ਪੂੰਜੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਦਲੀਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਪ-ਨਿਯਮ (3) ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੀਮਤ ਦੇਣਦਾਰੀ ਵਾਲੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਕਢਵਾਉਣ ਜਾਂ ਵਾਪਸੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਸ਼ਬਦ 'ਵਾਪਸੀ' ਅਤੇ 'ਰਿਫੰਡ' ਦੋਵੇਂ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਸ਼ੇਅਰ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ੋ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ ਇਸ ਨੁਕਤੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਧੀਨ, ਇੱਕ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ "ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ" ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਪ-ਨਿਯਮ (1) ਅਤੇ (2) ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਸੀਮਿਤ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਉਪ-ਨਿਯਮ (3) ਹੈ ਜੋ ਸੀਮਤ ਦੇਣਦਾਰੀ ਵਾਲੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ। ਲਿਮਿਟਡ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀ ਸ਼ਬਦ ਇੱਕ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਇਸਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ

ਹੋਵੇ, ਜਾਂ ਉਸ ਰਕਮ ਤੱਕ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਲਈ ਲਿਆ ਹੈ। ਸਮਾਜ ਦੀ ਸੰਪੱਤੀ ਇਸ ਦੇ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ। ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦਾ ਮੂਲ ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂਬਰ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਮਾਇਨੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਕਿ ਇਹ ਰਕਮ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ। ਸਮਾਜ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਲਈ। ਮੈਂ ਹਾਂ। ਇਸ ਲਈ, ਵਿਦਵਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਨਿਯਮ 18 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (3) ਸਿਰਫ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦੇਣਦਾਰੀ ਸੀਮਿਤ ਹੈ, ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਵੀ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਪ-ਨਿਯਮ (3) ਦੇ ਅਰਥ ਨੂੰ ਸੰਕੁਚਿਤ ਕਰੋ। ਅਜਿਹੀ ਸੋਸਾਇਟੀ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਕਢਵਾਉਣ 'ਤੇ ਕੁਝ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸੰਭਾਵੀ ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਹੋਵੇ, ਜਦੋਂ ਉਪ-ਨਿਯਮ (3) ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੀਮਤ ਦੇਣਦਾਰੀ ਵਾਲੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਜਾਂ ਵਾਪਸੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਸਹਿ-ਸਹਿਯੋਗੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਸੀਮਤ ਦੇਣਦਾਰੀ ਅਤੇ 'ਵਾਪਸੀ' ਵਾਲੀਆਂ ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਮ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਜਾਵੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਨਿਯਮ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਲਿਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ ਕਿ ਇਸ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਉਹ ਸੀਮਤ ਅਰਥ ਦੇਣਾ ਸੰਭਵ ਹੈ ਜੋ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ। ਦੋਨੋ ਸ਼ਬਦ ਵਾਪਸ ਲੈਣ' ਅਤੇ 'ਰਿਫੰਡ'। ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਪ੍ਰਵਧਾਨ ਵਿੱਚ 'ਵਾਪਸੀ' ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਮੁੱਖ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਅਰਥ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਅਗਲੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਨਿਯਮ ਇਸ ਸੁਸਾਇਟੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਪ-ਨਿਯਮ 7(2) ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਕਿ ਨਿਯਮ 8 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਜੀ) ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਿਯਮ 18 ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਆਮ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ" ਕੋਈ ਮੈਂਬਰ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਕਢਵਾਉਣ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਨਾਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਉਹ ਹਾਲਾਤ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਜਿਹੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਉਪ-ਨਿਯਮ 7(2) ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਾਪਸੀ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਜਿੱਥੇ ਅਸਤੀਫਾ 30 ਜੂਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੈ। - ਕਢਵਾਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਨਿਯਮ 18(3) ਅਤੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ 7(2) ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਟਕਰਾਅ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਨਿਯਮ 18(3) ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਢਵਾਉਣਾ ਬੇਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ, ਉਪ-ਨਿਯਮ 7(2) ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਬੇਰੋਕ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਹਾਲਾਂਕਿ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ, 1956 ਅਧੀਨ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਿਛਲੇ ਨਿਯਮਾਂ (ਪੰਜਾਬ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਨਿਯਮ, 1956) ਵਿੱਚ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ (3) ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਕੋਈ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉੱਥੇ, ਨਿਯਮ 15 (ਏ) ਅਤੇ (ਬੀ) ਸਿਰਫ਼ ਅਸੀਮਤ ਦੇਣਦਾਰੀ ਵਾਲੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਕੇਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸੀਮਤ ਦੇਣਦਾਰੀ ਵਾਲੇ ਸਮਾਜ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਸੁਸਾਇਟੀ ਨੂੰ ਉਸ ਐਕਟ ਦੇ

ਤਹਿਤ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ 1956 ਦੇ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਸਨ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਉਪ-ਨਿਯਮ 7 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਸਤੀਫਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ 'ਤੇ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਅਣ-ਪ੍ਰਤੀਬੰਧਿਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਨਾ ਤਾਂ ਸੁਸਾਇਟੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਆਮ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਇਸ ਅਸਤੀਫੇ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਭਿਯੋਗ ਸੀ, ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਸਤੀਫਾ, ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਬਣਨਾ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦਾ ਆਟੋਮੈਟਿਕ ਨਤੀਜਾ ਸੀ। ਨਿਯਮ 18 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (3) ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੇ "ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ" ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਹੁਣ, ਇਸ ਨਿਯਮ ਦੇ ਉਲਟ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪ-ਨਿਯਮ ਉੱਤੇ ਪਹਿਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀ ਜਾਂ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਆਪਣੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਕੋਈ ਉਪਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਨਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਵਾਪਸ ਲੈਣਾ, ਨਿਯਮ 18 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (3) ਨੂੰ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਸ਼ਚਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਉਪ-ਨਿਯਮ (3) ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿ ਕਿਸ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਪਰ ਕਿਉਂਕਿ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਸੁਸਾਇਟੀ ਦਾ ਕੰਮਕਾਜ ਸਮਾਜ ਦੀ ਆਮ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, c ਅਜਿਹੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਜਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ, ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀ ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਸੰਸਥਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਵੇ ਜਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰੇ। ਇਜਾਜ਼ਤ. ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਪ-ਨਿਯਮ (3) ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਪ-ਨਿਯਮ 7(2) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਈ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਸਿਰਫ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇ ਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਮੈਂਬਰ ਬਣਨ ਤੋਂ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ; ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਹ ਅੱਗੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ - ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਸਮਾਜ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਨਿਯਮ 45 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਸੁਸਾਇਟੀ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ, ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਸਹੀ ਕੰਮਕਾਜ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਗੰਨਾ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਉਸਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਭਾਵਨਾ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਸੀ ਕਿ ਸਿਰਫ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇਣ ਨਾਲ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਮੈਂਬਰ ਬਣਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਂ, ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੋਣਾ ਸੀ ਕਿ ਇਲਾਕੇ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਗੰਨਾ ਉਤਪਾਦਕ ਸਭਾਵਾਂ ਦਾ ਕੰਮਕਾਜ ਲਗਭਗ ਠੱਪ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

ਇਹ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਵਿਵਾਦਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮੂਹਿਕ ਅਸਤੀਫੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਕਿ ਮਿੱਲ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਉਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਗੰਨਾ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਾਰੇ ਅਸਤੀਫੇ ਮਿੱਲ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਹੇਰਾਫੇਰੀ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਮਕਸਦ ਉਸ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਸਫਲ ਕਰਨਾ ਸੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਮਿੱਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਆਪਣਾ ਕੰਟਰੋਲ ਗੁਆ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀਆਂ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ। ਇਸ ਲਈ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣ ਲਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਸੀ ਕਿ ਨਿਯਮ 18 ਦੇ ਨਵੇਂ ਉਪ-ਨਿਯਮ (3) ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਕੋਈ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਹੱਕ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਤੋਂ ਹਟਣਾ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਵਾਪਸੀ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਾਲ ਹੋਣੀ

ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਾਲੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਅਨੇਕਚਰ 'ਸੀ') ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਆਖਰੀ ਪੈਰੇ ਵਿੱਚ ਕੇਨ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਅਸਤੀਫਾ ਸਵੀਕਾਰ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਅਯੋਗ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਨੂੰ, ਇਸਲਈ, ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਵੇਕ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਕਢਵਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਅਤੇ, ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕੈਨ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਪ-ਨਿਯਮ (3) ਦੁਆਰਾ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਤਬਦੀਲੀ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇਣ ਜਾਂ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਤੋਂ ਵਾਪਸੀ ਲਈ ਹਰੇਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਵੇਖਣ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਇੱਕ ਸੱਚਾ ਦਰਖਾਸਤ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਅਸਤੀਫਾ ਪ੍ਰਵਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕੇਨ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਸਮਾਜ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਵੇਕ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਸਤੀਫਾ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੋਈ ਕਸਰ ਬਾਕੀ ਨਹੀਂ ਛੱਡੀ। ਕਾਰਨ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਦੁਆਰਾ। ਇਸ ਲਈ ਕੇਨ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਮਾੜਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੌਕਾ ਦੇਣਾ ਸੁਣਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ?.

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਮੁੱਖ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਅਜੇ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਪ-ਨਿਯਮ 7(2) ਉਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕਾਫ਼ੀ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਅਸਤੀਫਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੀ, ਇਸ ਉਪ-ਨਿਯਮ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਉਪ-ਨਿਯਮ (3), ਵਿਵੇਕ ਹੁਣ)-ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਕੋਲ ਅਸਤੀਫਾ ਸਵੀਕਾਰ ਜਾਂ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੋ 30 ਜੂਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਪਹਿਲਾ ਨੁਕਤਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਨਿਯਮ 18(3) ਅਤੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ 7(2) ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਟਕਰਾਅ ਹੈ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਓਵਰਰਾਈਡ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗੰਨਾ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਅਣਗੌਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਉਸ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਨਿਯਮ 18 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (3) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਨਿਯਮ ਸਿਰਫ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਸ ਉਪ-ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੈਂਬਰਾਂ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ - ਉਹਨਾਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਢਵਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਨਿਯਮ 8(1)(g) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇਕੋ-ਇਕ ਉਪ-ਨਿਯਮ 7(2) ਹੈ ਜੋ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦਾ ਬਿਲਕੁਲ ਅਨਿਯਮਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਯਮ 18 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ (3) ਦੇ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਸਮਾਜ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਲਈ ਖੁੱਲਾ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਅਸਤੀਫਾ 30 ਜੂਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਸੋਧ ਉਪ-ਨਿਯਮ 18 ਅਤੇ ਨਿਯਮ 10 ਵਿਚ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ 45 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੇਨ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, 'ਉਪ-ਨਿਯਮ ਦੇ ਤਰੀਕੇ' ਬਾਰੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। -ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਮਾਜ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਸੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਇਸ

ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਹਾਂ ਕਿ ਨਿਯਮ 18(3) ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਪ-ਨਿਯਮ 7(2) ਦੇ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਇਸ ਤੋਂ ਉਲਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਕੇਨ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਦੂਜੇ ਪੈਰੇ ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਹੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਦਾ ਇਹ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਚਾਰ ਦੇ, ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਨਾਲ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀ 'ਸ਼ਿਆਮ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, ਆਦਿ'। ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ, ਜੇ.)' ਸਬੰਧਤ ਮੈਂਬਰ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਸਤੀਫੇ ਪ੍ਰਿੰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫਾਰਮਾਂ 'ਤੇ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਕੇਨ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਅੰਗੂਠੇ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਜਾਂ ਦਸਤਖਤ ਅੰਗੂਠੇ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਲਏ ਗਏ ਸਨ। ਜਾਂ ਹਸਤਾਖਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਕੀ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੇ ਅਸਤੀਫੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਵੈਇੱਛਤ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਸੇ ਅਸਲ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਜਾਣ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਇਆ ਸੀ। ਇਹ, ਮੈਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਸੁਸਾਇਟੀ ਜਾਂ, ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਜੋ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਦੇ ਨਾਲ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਹਰੇਕ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਅਸਤੀਫਾ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਖੌਤੀ ਅਸਤੀਫਾ ਇਸ ਦੇ ਆਯਾਤ ਦੀ ਪੂਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਸਵੈਇੱਛਤ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸਤੀਫੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜਿਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਅਸਤੀਫਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਤੇ ਇਸਲਈ, ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਉਪ-ਨਿਯਮ 7(2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਸਤੀਫਾ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇੱਕ ਹੋਰ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜੋ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਰਥਾਤ ਨਿਯਮ 45 ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਅਦਿੱਖ ਵਿਵੇਕ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਾਕਤ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਸਿਰਫ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਜਾਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਵਰਗ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਸਫਲ ਸੰਚਾਲਨ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। , ਅਤੇ ਇਹ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ, ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਵਿਆਖਿਆਵਾਂ ਨਿਯਮ 18 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (3) ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਉਪ-ਨਿਯਮ 7(2) ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਓਵਰਰਾਈਡ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਸਪਸ਼ਟ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਖੀਰਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਸਤੀਫੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਇਹ ਨਿਯਮ ਨਿਰੋਲ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਗੰਨਾ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਲਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਸਤੀਫੇ 'ਤੇ ਹੁਣ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਬੰਧਤ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਇੰਦਰ ਦੇਵ ਦੁਆ, ਜੇ.-ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

Jatinder Singh, Translator

ਡਿਸਕਲੇਮਰ (ਬੇਦਾਅਵਾ):—ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ । ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਕ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।